

PIPLiA. voimasanoja

Palvele kuin Martta, kuuntele kuin Maria

Saarnajuuri 13.9.2026

Piplian kolehtipyhä Lukutaitosunnuntai

16. sunnuntai helluntaista, 2. vsk.

Päivän tekstit: 1. Kun. 17:1, 8–16, Fil. 4:10–14, Luuk. 10:38–42.

Tuukka Kauhanen, yliopistonlehtori

Helsingin yliopisto

³⁸Jeesus ja oppilaat jatkoivat matkaansa ja tulivat erääseen kylään, jossa Martta-niminen nainen otti Jeesuksen vieraakseen. ³⁹Martalla oli sisko, jonka nimi oli Maria. Tämä istuutui Jeesuksen jalkojen juureen ja kuunteli hänen puheitaan. ⁴⁰Martta sen sijaan hääräsi palvelemissa vieraitaan. Viimein hän pysähtyi ja kysyi: »Herra, eikö sinua haittaa, että siskoni jätti minut yksin palvelemaan sinua? Käske hänen auttaa.» ⁴¹Jeesus kuitenkin vastasi: »Martta, Martta, sinä huolehdi ja otat paineita monista asioista. ⁴²Vain yksi asia on tarpeen. Maria valitsi hyvin, eikä hänen osaansa viedä häneltä.»

(Luuk. 10:38–42, UT2020)

Jeesus saapui kylään, jossa Martta otti hänet vieraakseen. Martta oli kiireinen. Hän hääräsi keittiössä, hoiti vieraitaan ja halusi varmasti tarjota heille parastaan. Hänen siskonsa Maria sen sijaan istui Jeesuksen jalkojen juureen kuuntelemaan opettajan puheita. Miksi Martta jäi huolehtimaan kaikesta? Miksi Maria valitsi toisin?

Martta ei käske Mariaa auttamaan, vaan kysyy Jeesukselta: ”Eikö sinua haittaa, että siskoni jätti minut yksin palvelemaan?”

Jeesus, eikö sinua haittaa? Etkö välitä, että olen kuormien ja paineiden alla: kiire, väsymys, sairaus, suru. Eikö sinua haittaa, että minua kohdellaan kaltoin tai jään osattomaksi toisten saamasta hyvästä? Eikö sinua haittaa, että maailmassa on

kärsimystä: köyhyyttä, nälkää, sortoa, sotia? Mitä Jeesus vastaisi näihin kysymyksiin nyt?

Jeesus tunnistaa Martan paineet eikä moiti niistä. Olisi niin paljon, josta voisi huolehtia. Moni sanoo, että pitäisikin. Moni haluaisi aikaasi, ehkä rahaasikin. Vetoaminen velvollisuudentuntoon on tehokas keino syyllistää. Mutta kenelle olet oikeasti aikasi ja vaivannäkösi velkaa? Kuka saa aikasi, ketä kuuntelet, kenen jalkojen juureen haluat istuutua? Missä tilanteessa voisit tehdä saman valinnan kuin Maria?

Jeesuksen vastaus ”Vain yksi asia on tarpeen” on eräissä käsikirjoituksissa muodossa ”vähän on tarpeen, tai yksi ainoa”. Vastaus kenties jatkaa edellistä lausetta: ”huolehdi monista asioista, vaikka vain yksi (tai vähän) on tarpeen”. Tarkoittaako Jeesus, että vähempikin riittää – vai että ainoa todella tarpeellinen asia on se, mitä Maria juuri nyt tekee?

Jo varhaisimmilla raamatunlukijoilla on ollut tästä kertomuksesta monta tulkintaa. Martan hääräily on sinänsä tarpeellista, mutta se koskee katoavia asioita. Marian osa on parempi, sillä sitä ei oteta häneltä ikinä pois: kuuntelemalla Jeesusta hän pääsee osalliseksi katoamattomasta aarteesta. Kirkon tulee osoittaa rakkautta kuin Martta ja kuunnella Jeesusta kuin Maria. Ikuisessa elämässä me kaikki saamme Marian osan.

Tämän viikon kolehtikohteena on Pipiliasseuran Lukutaitoa naisille Afrikassa -ohjelma. Lukutaito avaa ovia, tuo toivoa ja mahdollistaa muutoksen. Lukutaidon tuominen naisten ulottuville vaatii Martan altista palvelumieltä. Se palvelutyö mahdollistaa monelle hyvän osan: lukutaito avaa myös evankeliumin ja antaa mahdollisuuden istuutua oppimaan Jeesuksen jalkojen juureen kuten Maria.